

Eingi grundstykkí at fáa í Havn

- Sethúsamarknaðurin er sera viðbrekin, og politisk ótrygg viðurskipti, spurningurin um fullveldi ella samband gera sítt til, at fólk aftra seg at keypa, siga Jonhard Dahl-Jacobsen á Húsamekling og Jónsvein Mortensen, leiðari á Inni.

Inni og Húsamekling hava ørgrynnu av húsum til sølu, men einki grundstykkí hevur verið til sølu í longri tíð

TURID KJOLBRØ

Í einum samfelag sum tí føroyska, er sethúsamarknaðurin ógvuliga viðbrekin. Í tíðum við nógvum fiskiskapi, góðum fiskaprisum og stórum hjartskyni er stórir eftirspurningur á húsum og grundstykkjum, meðan tað ovuta ger seg galdandi, tá ið viðurskiptini eru minni góð. Hetta kunnu bæði Jonhard Dahl-Jacobsen á Húsamekling og Jónsvein Mortensen, leiðari á Inni, skriva undir uppá.

fara fleiri at velja at selja í góðari tíð, rokni eg við, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

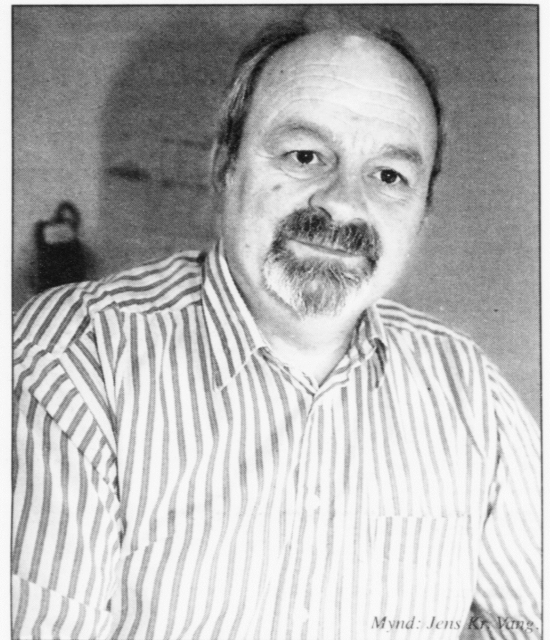
Fyrirspurningar hvønn dag

Tað er so gott sum ómøguligt at fáa grundstykkí til keyps í Havn í dag. Einki grundstykkí hevur verið til sølu í longri tíð á Húsamekling, og bert eitt er til sølu hjá Inni. Men tað er eisini eitt dyrt grundstykkí, sum liggur sera væl fyri.

at selja kommunal grundstykkí í víðari sølu. Tey, ið vórðu seld áðrenn hesa samtyktina, fóru fyri upprunaliga prís. Í miðal 260-280.000 krónur.

- Eftir mínum tykki var tað ein skeiv avgerð, býráðið tók, tí kommunan megnar ikki at avgreiða stykkini nóg skjótt. Heldur átti kommunan at latið fólk selt og so inndrígði hini stykkini so hvørt, hon hevði orku til at avgreiða tey, sigur Jón-

Jonhard Dahl-Jacobsen, byggifrøðingur og húsameklari. Hann hevur ríkið Húsamekling á Vaglinum í Havn seinastu 2-3 árin.



Mynd: Jens Kr. Vang.

Jónsvein Mortensen, leiðari á Inni. Inni býrjaði sethúsasølu fyri góðum ári síðani og er longu størsta sethúsasølan í Føroyum.



Mynd: Jens Kr. Vang.

grundstykkjum, vórðu fleiri bygd.

Ørgrynnu til sølu

Bæði Inni og Húsamekling hava ørgrynnu av húsum til sølu. Húsamekling eini 30-40 í tali um allar Føroyar. Fyri fáum mánaðum síðani vóru færri hús til sølu, og tey vórðu seld so at siga beinanvegin.

- Eini 80-90 prosent av húsum til sølu, eru hús í Havn, sigur Jónsvein Mortensen.

- Myndin er broytt eitt sindur seinastu tíðina. Nú gongur eitt sindur seinni at selja tey. Tað hongur saman við, at fólk eru eitt sindur ótrygg. Uttalilið hjá stjóranum á Húsálansgrunninum gjørdi sítt til, at bremsan varð sett í. Afturat er rentan farin at kvinka upp eftir, og vit vita eisini, at fiskamongdin minkar hóast prísirnir eru høgir. Spádómarnir um at livistøðið lækkar, tá ið vit fáa fullveldi, gera eisini sítt til at fólk verða ótrygg. Fólk biða eisini eftir, at prísirnir verða lægri. Hesi viðurskipti ávirka fólk ógvuliga nógv, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

- Marknaðurin er nógv meiri viðkvæmur á bygd enn í Havn, sum ikki er so tengd at fiskivinnuni. Uttalilið hjá stjóranum á Húsálansgrunninum, sum eg meti var ógvuliga óheppið, loypti ein hvøkk í, men mær vitandi eru fólk ikki farin at selja av teirri orsök, sigur Jónsvein Mortensen.

Sethúsaprisirnir fóru nógv upp fyri 2-3 árum síðani, men seinasta árið hevur ikki verið serlig hækking. Eini vanlig hús í Havn um 20 ára gomul og sum liggja miðal væl fyri kosta umleið 1-1.2 mió. krónur. Á bygd fara somu hús fyri 450-500.000 krónur. Í Runavík, Klaksvík, og øðrum størri plássum er prísirnir hægri.

- Prísurin er komin á eitt fast støði, og flest fólk hava ikki ráð at keypa dýrari. Fíggingarstovnarir stóga eisini á hóast fólk hava hug at bjóða hægri. Prísurin er komin so mikið langt upp nú, at tað loysir seg at byggja. Trupulleikin er bert, at í Havn fært tú einki øki at byggja á. Tí er sethúsaprisurin hægri enn hann hevði verið um fleiri grundstykkí vóru tók, sigur Jón-

svein Mortensen.

Vónleyst at fáa íbúð

Er tað trupult at fáa fatur á grundstykkí í Havn, er stóðan ikki mætari, tá ið umræður íbúðir. Ein rúgva av fólk hava tørv á íbúð. Eg rokni við, at 300 íbúðir vórðu seldar beinanvegin, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

- Hugskotið at gera íbúðir oman fyri Berjarekku dámar mær væl, men eg seti spurnartekin við, um Húsálansgrunnurin skal gera tær. Serliga tilkomin og eldri fólk hava tørv á íbúð. Eg rokni við, at 300 íbúðir vórðu seldar beinanvegin, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen.

Húsamekling setti fyri eini tíð síðan fólk á lista, sum ynsktu íbúð, men hendan tænanastan er strikað. Hvørja ferð lýst varð eftir íbúð, varð skrivstovan yvirrend av fólk, sum vildu sleppa uppí part.

- Marknaðurin er ógvuliga sárbarur. Uttalilið hjá stjóranum í Húsálansgrunninum herfyri um frystu sethúsaskuldina loypti hvøkk á fólk. Hann spáði jú, at fólk fóru ikki at verða før fyri at gjalda avdrög og rentur, tá ið skuldin fór at tíðna og mælti tí fólk til at selja beinanvegin, siga teir báðir Jonhard Dahl-Jacobsen og Jónsvein Mortensen.

Jonhard Dahl-Jacobsen roknar við, at tá fleiri lán verða tíðnað, koma fleiri hús á marknaðin, eisini á tvingislsølu.

- Tilkomin fólk koma í trupulleikar, tá ið tey verða pensjonistar, tí tá fáa tey ikki ráð at hava húsini. Tí

Bert fyri tveimum árum síðani var stórt útbúð á grundstykkjum í Havn, og Tórshavnar kommuna hevði fitt at selja.

- Á bygd er fitt av grundstykkjum til sølu, men øll vilja til Havnar eftir øllum at døma. Eg fái nógv fyrirspurningar um dagin frá fólk, sum sóknast eftir grundstykkjum, sigur Jonhard Dahl-Jacobsen, sum heldur, at Tórshavnar kommuna átti at farið undir at útstykkja aftur.

Ein avleiðing av hesum er, at tá ið eitt grundstykkí er til sølu, verður prísurin ógvuliga høgur. Tórshavnar býráð samtykti nakað herfyri, at fólk hava ikki loyvi

svein Mortensen.

Havnarfólk leita treyðugt út um Norðasta Horn ella bøgardarnar annars, men vánaligu útlitini at fáa grundstykkí í høvuðsstaðnum fara kanska at gera, at tey verða noyðd til tað. Á Langasandi er ein stór útstykkjing farin fram. Jonhard Dahl-Jacobsen arbeidir umframt við at selja hús, eisini sum byggifrøðingur, og hann hevur staðið fyri planeringini. Klárt verður at byggja á Langasandi næsta summer. Sjalvur umboðar Jonhard Dahl-Jacobsen Suðuroyarhús og fleiri av hesum eru í gerð fleiri staði ni í Føroyum.

- Fingu vit fatur á fleiri